

Samråd för jämställdhet och hbtq

Datum: 19 maj 2015
Tid: 13.30 – 15.30
Plats: Hotell Opalen, Göteborg

Närvarande:

Ordförande: Kristina Körnung, kommittén för rättighetsfrågor
Alex Snäckerström, Mötesplats Simone
Alfred Lindell, prao kommittén för rättighetsfrågor
Angelica Löwdin, FPES Västra Götaland
Ardehir Bibakabadi, Homan
Cecilia Lundmark, Sahlgrenska Universitetssjukhus
Christin, Kvinno- och tjejjouren ADA
Désirée Sandström, RFSL Skaraborg
Finn Hellman, RFSL Göteborg
Gunilla Lindell, kommittén för rättighetsfrågor
Hans Gösta, Homan
Johann Rehnberg, Män för jämställdhet
Kerstin Nilsson, Sahlgrenska Universitetssjukhus
Kicki Borghammar, EDCS
Lena Bergström, Stolta föräldrar
Linnea Björck, koncernkontoret avdelning rättighet
Lucas Lindell, prao kommittén för rättighetsfrågor
Malva Ahlstedt, kommittén för rättighetsfrågor
Maria Talja, koncernkontoret avdelning rättighet
Tage Carlsson, West Pride
Xzenu Cronström Beskow, RFSU Göteborg

---

1. Val av ordförande

Samrådet beslutade att Kristina Körnung ska vara ordförande på detta möte.

2. Presentation av alla deltagare och dess organisationer

Alla presenterade sig kort.

3. Riktlinjer för bemötande av hbtq-personer inom Sahlgrenska universitetssjukhus, Cecilia Lundmark och Kerstin Ekman

Etiskt forum har funnits på Sahlgrenska i 18 år. Cecilia och Kerstin är sjuksköterskor som jobbar med personalen vad gäller exempelvis bemötande, patientfrågor, kvalitetsstrategiska frågor, patientsäkerhet, patientlagen, mäns våld mot kvinnor och att hantera anmälningar. De involveras när rutiner brister och problematiska situationer uppstår. Etiskt forum tar hanterar många frågor som är svåra att placera på någon annan

Datum 2015-05-25

---

enhet. De utbildar om bemötande och resonerar kring hur människor hanterar varandra. Forumet håller på att ta fram ett utbildningsmaterial som heter "Jag som arbetar på". Patienter som bloggar är bra informationskällor. Etiskt forum gör etiska analyser kring vad som händer i vården, vad som är det bästa för patienten. Om någon patient har känt sig illa bemött går de igenom allt som har hänt som inte berör den medicinska behandlingen. De gör sedan en etisk reflektion vilket är en form av handledning av personalen när de känner att det är tungt.

Ett av bemötandeuppdragen etiskt forum fått gällde en transpersons juridiska kön där bemötandet hade brustit. Etiskt forum fick i uppdrag att ta fram riktlinjer för bemötande av hbtq-personer vid sjukhus. De har därefter utrett hur andra sjukhus arbetar och hur hbtq-personer vill ha det. Forumet är nu inne på att riktlinjerna inte ska gälla någon specifik grupp utan de handla om bemötande av alla. Det diskuteras exempelvis ibland om hur romer ska bemötas men det finns inga riktlinjer för romer. Alla ska kunna få hjälp och få ett gott bemötande. Frågan är vad samrådet vill föra vidare till vården?

- Det är glädjande att riktlinjer för bemötande tas fram som omfattar alla för det går inte att ha ordningar för alla specifika områden.
- Vad händer om en sjuksköterska på sin fritid säger kränkande saker om sexualitet och kön, kanske i sin blogg?

Etiskt forum: om SU får reda på att en personal kränker på sin fritid kan etiskt forum vara ett stöd. Kränkningar på fritiden kan riskera att föras in i vården och därför kan etiskt forum och chefen kopplas in. Personalen kan få en reprimand och SU kan enligt yttrandefrihetslagen uppmärksamma personen på att det inte är lämpligt.

- Kunskaper om hur en ska bemöta hbtq-personer behövs specifikt så ett generellt bra bemötande löser inte allt.

Etiskt forum: Specifik kunskap om hbtq-frågor kan i vissa fall behövas. Kunskapscentrum för sexuell hälsa har särkunskaper som är viktiga.

- Mötesplats Simone har fantastiska utbildare som kanske kan hjälpa enskilda avdelningar inom vården.
- Är det möjligt att säkerställa att anställda tar till sig informationen?

Etiskt forum: Det är svårt att säkerställa men det viktiga är att garantera att de personer som är utbildningsansvariga har informationen.

- Det vore bra att lägga upp en länk på Homans hemsidan så att personer från andra länder kan komma i kontakt med Etiskt forum.

Datum 2015-05-25

Ofta tar personalen inom sjukvården för givet att alla är heterosexuella särskilt om patienten är från andra länder.

- Vi vill enkla saker som att alla ska bli respekterade. Men den som är vårdpersonal har makt och bör fråga hur patienten vill bli tilltalad och bli behandlad. Inte behandla alla lika. Det är aldrig fel att fråga och därigenom avdramatisera lite grann.

Etiskt forum: Närhälsan jobbar med hbt-diplomering och om vissa enheter har behov kan de diplomas eller certifieras. Det jobbar cirka 20 000 personer på SU och när de vissa är det bra.

Etiskt forum: hör privata aktörer av sig får de handledning men det är väldigt sällsynt. Någon mottagning vägrade exempelvis ge vård och då kopplades forumet in men det är ovanligt.

- Har ni samarbete med Sahlgrenska akademien?

Etiskt forum: Ja, vi jobbar med en fast grupp och utefter förfrågan. Det fanns även ett samarbete med läkarlinjen men nu samarbetar de istället mycket med sjuksköterskeprogrammet. Odontologen jobbar mycket med bemötande och samarbetar mycket med Etiskt forum.

Etiskt forum: Tycker samrådet att det är bra att inte ha några riktlinjer?

- Det är bra eftersom personalen annars kan bli låsta i sitt agerande och varje situation och person kräver en individuell behandling. Det är viktigt att skapa ett inkluderande system och inte avvikare. Ingen vill vara föremål för ett sjukhus riktlinjer.

Etiskt forum: Det finns exempelvis riktlinjer för när det går att ta med en hund in på sjukhuset.

- Även då vore det bra om det inte fanns några riktlinjer när det gäller hundar för även då finns det olika typer av situationer som kräver olika förhållningssätt. Det finns ingen patentrösning för allt.

Etiskt forum: De som vill lägga upp länkar till sina föreningar på hemsidan kan inkomma med dessa. Torsdagen den 4 juni kl. 12 – 13 har forumet en lunchföreläsning med Anjelica i matsalsbyggnaden på SU, alla är välkomna dit.

4. Arbetsformer

Hur ska vi besluta om dagordningen?

- Samrådet behöver ha inflytande över dagordningen och bör föreslå frågor för samrådet. Hela samrådet behöver ha ett gemensamt ägande av dagordningen. Vi tillsammans gör innehållet i samrådet

Datum 2015-05-25

---

och våra föreningar måste ta upp frågor som är aktuella. Det är viktigt att vi pratar om ärenden som är på gång, som samrådet kan påverka och som inte redan är beslutade.

- Vi skulle kunna ha en verksamhetsplan.
- Det skulle kunna finnas en stående avrapporteringspunkt där samrådet delges vad som har hänt med de ärenden samrådet har tagit upp.

Vem ska vara ordförande? Ska ordförandeskapet rotera?

- Det finns vissa restriktioner i att kunna ha ordförandeskapet på grund av bristande resurser hos föreningar. Ordförandeskapet kan rotera bland politikerna. Föreningar kan istället hjälpa till med innehållet. Politikerna med tjänstepersonen har ansvar för att förbereda mötet.
- Men det skulle finnas ett värde i att föreningar är ordföranden. Att leda möten och följa upp mötet är betungande men att hålla i mötet är inte betungande. Det är en fråga om demokrati men det är viktigt i att förbereda. Föreningar kan ha stöd i att förbereda mötena.
- Det skulle kunna finnas en planeringsgrupp som lägger dagordningar.

Samrådet beslutade att tre föreningar, bokstavsvis, och politiker kan planera mötena halvårsvis. Maria går igenom listan.

5. Planering av höstens möten

a. Datum?

Samrådet bokade in måndagen den 7 september kl. 13 – 16 hos RFSL Göteborg och måndagen den 16 november kl. 13 – 16 hos kvinno- och tjejjouren ADA.

- b. Kan några samrådsmöten äga rum hos några organisationer?
- Det vore kul och lärorikt att få besöka de olika föreningarna i samrådet. Har vi möten enbart på dagtid har styrelseledamöter svårt att delta eftersom många arbetar med annat på dagtid.
- Det är bättre att ha mötena på eftermiddagar.

EDCS, RFSL Skaraborg, Mötesplats Simone och RFSL Göteborg uppgav att de har lokaler där samrådet skulle kunna ha möten.

Datum 2015-05-25

- c. Några ämnen samrådet vill ta upp på höstens möten?
- Hur kan Västra Götalandsregionen finansiera små föreningar.
  - När Västra Götalandsregionen ger bidrag skulle de kunna kräva att föreningarna har en plan mot diskriminering och att hbtq-personer kan delta i verksamheten. Föreningar tvingas att dela in medlemmarna i kvinnor och män när de söker bidrag. Vissa föreningar delar medvetet inte upp medlemmarna utifrån kön.
  - Asylsökandes rättigheter, många flyktingar får asyl men lever ändå väldigt osäkert. Vi borde jobba mot migrationsverkets utvisningar till farliga stater. Hedersvåld borde tas upp och Västra Götalandsregionen borde hjälpa till i asylprocesser. En samrådsdeltagare sitter i förvaltningsrätten och migrationsdomstolen och det råder en kompetensbrist där, vi kanske kan göra något där?
  - Vi borde ta upp att Västra Götalandsregionen borde kunna skapa mötesplatser där hbtq-personer kan träffas utan kommersiella intressen och utan att bli utsatta för hot och våld.
  - RFSL Göteborgs kuratorstjänst är överbelastad med personer från hela regionen och utanför. Samrådet skulle kunna behandla att det saknas kompetens hos kuratorer och psykologer och det förekommer kränkningar. Våldsutsatta kvinnor och tjejer saknar också ett psykologstöd. Det är cirka 200 000 barn som lever med våld. Stöd till föräldrar till hbtq-personer borde diskuteras. Det borde finnas en instans för föräldrar i form av en kuratorstjänst. Det en enorm ökning gällande föräldrar till unga transpersoner som söker kunskap och stöd. Det finns en psykiatriberedning inom Västra Götalandsregionen som gör särskilda satsningar inom psykiatrin. De skulle kunna besöka samrådet.
  - Vissa organisationer behöver vara med i flera samråd.
  - Hur Västra Götalandsregionen kan arbeta intersektionellt.
  - Intersexuella könsstympas då klitoris opereras om den är för stor.
  - Samrådet skulle kunna ha en samverkan med Göteborgs stads hbtq-råd.

6. Mötet avslutas